

KRKONOŠSKÉ VÝLETY STŘED

www.krnapp.cz

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Krkonošský národní park: seznamte se s krajinou, kterou jinde na světě neuvidíte

Krkonošský národní park, založený v roce 1963, je ochranným štítem křehké přírody Krkonoš. Střeží příběh jedinečné krajiny, který se píše již od období starohor a do nějž v posledních staletích zasahuje také lidská ruka. Kombinace v Evropě ojedinělých přírodních poměrů a působení člověka vytvořila z Krkonoš prostředí, které je neobyčejně různorodé. **Lesy, kvetoucí louky, mokřady, vodopády a arko-alpínská tundra** jsou nejvýznamnějšími a nejobdivovanějšími fenomény.

Na výletech, které jsme pro vás připravili, nabízíme příležitost všechny tyto výjimečnosti spatřit na vlastní oči.

Važme si každého kroku těmito vzácnými místy. Procházejme domovem ohrožených druhů rostlin a živočichů s pokorou zvaného návštěvníka. Naslouchejme příběhům, které hory šeptají. Pochopíme, že jejich ochrana je naším společným úkolem i posláním.

Obsah

- Ze Strážného okolo vodopádu do Vrchlabí – 2
- Slezskou cestou na Friesovy Boudy – 6
- Ze Špindlerova Mlýna na Pláň – 10
- Údolím Bílého Labe a úbočím Kozích hřbetů – 14
- K Čertově strouze – 18
- Za krkonošskými kameny – 22
- Ze Špindlerovy boudy za zvířátky – 26
- Na Śnieżne Stawki – 30
- Do Labského dolu – 34
- Na Kotelní jámy – 38
- Z Martinic do Branné a vlakem zpět – 42
- Pravidla chování v KRNP – 46
- Jak se připravit na horskou túru – 47
- Co dělat při setkání s vlkem – 48

1 Ze Strážného okolo vodopádu do Vrchlabí

Na tenhle výlet se vám budou děti skvěle lákat. Nejde se na něm vůbec do kopce, čeká je krásné dětské hřiště hned na začátku, vodopád uprostřed a houpačka zavěšená na větvi stromu na závěr. Pokud na trasu vyrazíte na jaře, ke konci března vám ji navíc zkrášlí koberce bledulek kvetoucích okolo Vápenického potoka. Výlet začíná ve Vrchlabí, kde nastoupíte na linkový autobus. Ten vás doveze do Strážného. Zpět už půjdete po svých.

Základní údaje o výletu:

→ délka: 6,5 km

časová náročnost: 2,5 h

převýšení: 333 m směrem dolů

průběh trasy: Strážné – Vápenice – Rumovka – vodopád na Vápenickém potoce – Pod Jankovým kopcem – Městský park – Vrchlabí

doprava a parkování: Vrchlabí je pro svou výhodnou polohu dopravním uzlem, kam se dostanete vlakem i autobusem ze všech stran Krkonoš. Pokud jedete autem, zaparkujte na neplaceném parkovišti u Kulturního domu Střelnice. Odtud dojdete na autobusovou zastávku v centru města za 10 minut.

Trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/gotafasore>

Krkonošská ulice ve Vrchlabí

Strážné

Co na trase uvidíte

Vrchlabí

Město na Labi, jak jeho název napovídá, leží na prahu hor, v jejich středu. Tvoří zázemí horským střediskům, najdete tu všechny potřebné služby, kulturní zážitky i zábavu. Okouzlí vás náměstí Míru s otevřeným náhonem. Náplavka, která láká k procházce podél řeky. Romantický zámek uprostřed parku. **Muzeum Krkonoš** s největší expozicí o Krkonoších na světě. Nebo aquacentrum na okraji volnočasového a sportovního areálu Vejsplachy.

Dětské hřiště Strážné

Pár kroků od obecního úřadu, kde vystoupíte z autobusu, je velkorysé dětské hřiště. Projíždí se po něm rolba, která je skvělá pro hru na schovávanou. Překážková dráha prověří fyzickou obratnost starších dětí. Mladší využijí klouzačku, houpačky a pískoviště. Pro všechny dohromady jsou tu naučné tabule a hry, jako dendrofon nebo pexeso s informacemi o krkonošské přírodě.

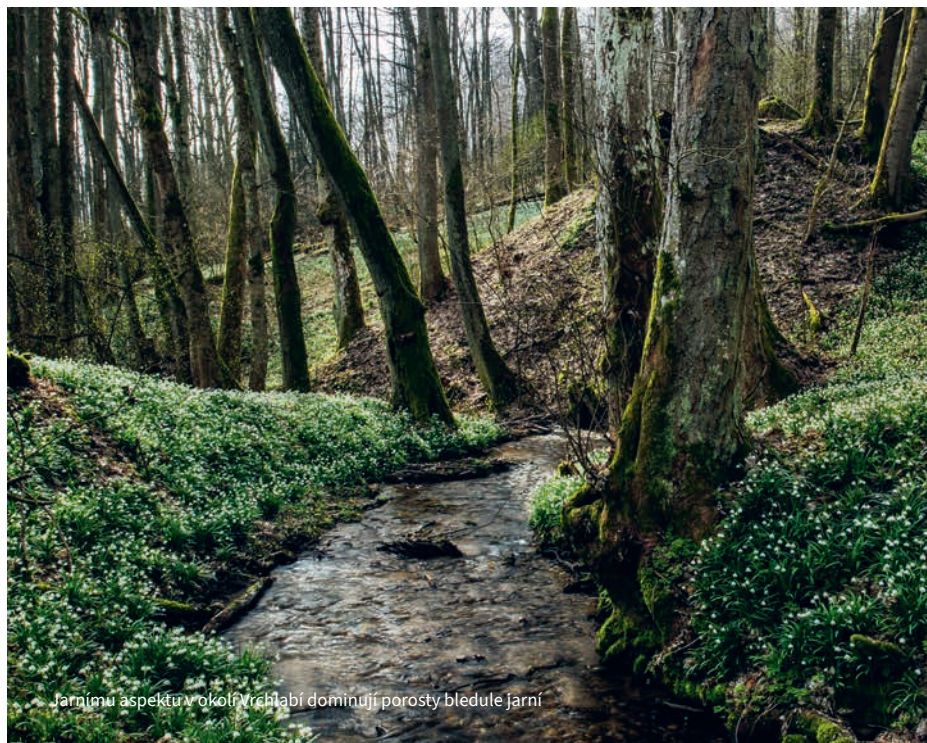
Vodopád na Vápenickém potoce

Zcela uměle vytvořený vodopád vznikl vyhloubením stružky a jejím přivedením na stěnu opuštěného lomu. Pro kolemjdoucí je to krásná podívaná a v klidu si ji vychutnejte. Ovšem mějte na paměti, že vytváření podobných útvarů není žádoucí, ačkoliv se lokalita nachází pouze v ochranném pásmu KRNAP. Potok i řeka vědí samy nejlépe, kudy vést svá koryta, a podle toho také utvářejí krajinu, kterou protékají.

V lesíku okolo Vápenického potoka je krásně obzvlášť zjara, kdy je půda **pokryta bílým kobercem kvetoucích bledulek**. V tomto období tu našlapujte zlehka a nepouštějte cesty. Bledule jarní patří podle zákona o ochraně přírody a krajiny mezi zvláště chráněné druhy rostlin. Pošlap je nebezpečný pro rostlinky kvetoucí i pro ty, které se teprve kvést chystají a vy je třeba ani nevidíte.

Vodopád na Vápenickém potoce

Jarnímu aspektu okolí vrchlabí dominují porosty bledule jarní

Houpačka z hor

Na hranici lesa u křižovatky cest Pod Jankovým kopcem na chvíli zastavte. Je tu odpočinkové místo s krásným výhledem, jehož atmosféru dotváří houpačka s příhodným názvem „Na rozcestí“. Zhoupněte se!

Houpačka Na rozcestí je jednou ze 14 **Houpaček z hor**. Tento projekt vznikl díky zkušeným arboristům, profesionálům pečujícím o stromy. Pracují v korunách stromů, často zasazených do krásné krajiny, v místech s výhledem. Stejně chvíle, jaké zavěšení mezi ševelícím listím zažívají oni, chtěli dopřát všem kolemjdoucím. Houpačka je důvodem na chvíli zastavit na místě, které byste jinak možná minuli. Někomu se stane cílem výletu. Dopřeje vám upřímnou dětskou radost

z něčeho tak prostého, jako je zhoupnutí. Proto je ve svém volném čase umísťují do krajiny. Každá houpačka má svůj příběh, svého kmotra a citát vygravírovaný do spodní části sedátka. Najděte si na webu jejich mapu a hned máte cíl dalšího výletu.

Stezka vody

Od rozcestí Pod Jankovým kopcem vás od jezírka k jezírku i kolem studánky povede naučná Stezka vody. Jezírka plní zimní deště a obývají čolci, žáby a vážky. Podle otisků kopýtek poznáte, kdo sem chodí pít. Projděte se lesem i po dřevěných chodnících. Stezka je natrasována jako okruh, je na vás, zda ji projdete celou, nebo se z ní v polovině odpojte a půjdete do cíle trasy.

2 Slezskou cestou na Friesovy Boudy

Krásná trasa po místech známých i málo objevených vede nejprve po Slezské cestě, aby u Chalupy na Rozcestí odbočila ke Klínovce a do údolí Klínového potoka. Až tudy budete sestupovat dolů, vzpomeňte na horaly, kteří kdysi z enklávy Klínových Bud chodívali za prací do Vrchlabí. Denně vyráželi na tuhle dlouhou trasu, po ránu vybavení lucernami, a jako světlušky v řadě za sebou putovali na dvanáctihodinovou šichtu. A představte si, jak dlouhá pak musela být cesta zpět domů, kde navíc ještě čekalo hospodářství.

Základní údaje o výletu:

→ délka: 13,2 km

🕒 časová náročnost: 5 h

🏔️ převýšení: 588 m

🔄 **průběh trasy:** Strážné, lom – Hřibčíc Boudy – Lahrovy Boudy – Zadní Rennerovky – Chalupa na Rozcestí – Klínovka – Friesovy Boudy – Nová Friesova cesta – Hřibčíc Boudy – Strážné, lom

doprava a parkování: na start výletu se dopravte autem a ponechte ho na placeném parkovišti Strážné „Lom“.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/rekafuruze>

Klínové Boudy

Lom Strážné

Co na trase uvidíte

Naučná cesta Slezská stezka

Takzvané krkonošské zemské stezky propojovaly sever a jih pohoří. Navazovaly na síť evropských obchodních stezek, po kterých obvykle putovali kupci se zbožím. Jindy také poutníci a v době válek vojsko. Slezská stezka byla jednou z nich. Procházela Jilemnicí, Vrchlabím, Strážným, na Chalupu na Rozcestí a pak dále k Výrovce a Luční boudě. Naučná stezka, která vás po ní ze Strážného provede, má sedm informačních panelů, které pojednávají nejen o stezce, ale také o člověku a způsobu, jakým na horách hospodařil. Vždyť do hor už několik století patří a utváří jejich tvář. Na každé informační tabuli je otázka, kterou můžete zkusit

zodpovědět. Správná odpověď pak čeká na další tabuli. Naučná stezka vede až k Výrovce, vy se ovšem odpojte u Chalupy na Rozcestí. Nebo si k Výrovce za výhledy přece jen vyšlápnete?

Hřiběcí Boudy

Enklávě Hřiběcí Boudy nad Strážným dala jméno hřibata koní, kteří se zde chovali pro vrchlabské panství. Kůň byl dříve v horách dosti neobvyklým zvířetem, chudí horalé si ho obvykle nemohli dovolit a chovali spíše krávy a kozy, ze kterých byl větší užitek. Zajímavostí také je, že na Hřiběcích Boudách nuceně pobýval komik **Vlasta Burian** v době, kdy mu byla režimem zakázána činnost, zabaven téměř veškerý majetek a jeho vila v Dejvicích se proměnila v dětskou školkou.

Švédský kříž

Mohutný dřevěný kříž pod Lahrovými Boudami má nejistý původ i název. Říká se, že stojí v místě, kde kdysi horalé přepadli a ubili švédskou hlídku v červených uniformách. Slezskou stezku totiž, jak jsme již výše uvedli, využívala k pohybu i vojska. Švédský král táhl Německem a Polskem, do Krkonoš sice nedorazil, ale hlídku vyslat mohl. Důkazem měly být kosti a kusy červené látky, které se v tomto místě vyhrabaly ze země.

Klínovka

Rozcestí Klínovka potkáte v místě, kde kdysi stávala Klínová bouda. Vznik enklávy

Klínových Bud prý souvisí s těžbou stříbra ve Svatém Petru. Vytěženou surovinu nosiči v krosnách na zádech přenášeli do hutí v Dolním Dvoře, kde se dále zpracovávala. V nejvyšším bodě trasy, u pramene osvěžující horské vody, si nosiči nejprve vybudovali dřevěný přístřešek, kde se mohli v nečase ukrýt. Později zde vznikla první bouda, která dostala název podle tvaru údolí, jenž připomíná klín, a dala jméno celé enklávě.

I po úpadku důlního hospodářství se budařům na Klínovkách dařilo dobře. Zdejší louky jsou slunečné a poskytovaly dobré podmínky pro chov dobytka. Samotná Klínovka vzkvétala až do roku 1970, kdy zde vybuchl diesellový agregát, který vyráběl elektřinu pro Klínovku a další boudy v okolí. Za dvě hodiny z boudy nezbylo nic.

Protěž lesní

Kropenáč vytrvalý

Friesovy Boudy

Na Friesových Boudách můžete ochutnat místní pivo Fries, vařené přímo zde z pramenité horské vody. Pivovar Andula na Friesovkách je jedním z pěti krkonošských minipivovarů, které se spojily v **Krkonošskou pivní stezku**. Ta nabízí spojení gastronomického zážitku s aktivním pohybem v horách. Jedná se o jedinou vysokohorskou pivní stezku v Evropě a my vám ji vřele doporučujeme vyzkoušet.

Klínový potok

Klínovým dolem, který je podobně mimořádný jako údolí Bílého Labe, teče neméně zajímavý Klínový potok. Najdete na něm vodopády i obří hrnce. Ač je poměrně malý, je natolik silný, že dokáže vymodelovat v kamenech záhadné jamky. Vypadají, jako by je někdo vysoustružil. A vlastně ano, vysoustružily je kamínky a štěrky, které se točily ve víru vody tak dlouho, až vytvořily hrnec. Ze dvou větších vodopádů vás možná více zaujme ten nižší, který svým tvarem z pohledu připomíná sloní čelo.

3 Ze Špindlerova Mlýna na Pláně

Na této trase půjdete tak trochu ve stopách nosičů, kteří v krosnách přenášeli vytěženou rudu z dolu ve Svatém Petru až do hutí Dolního Dvora. Vzpomeňte na ně u Klínovky, kudy také chodívali a kde výstavbou dřevěného přístřešku položili základ dnešní enklávě. Vystoupáte tam po modře značené Cestě Stohem, která nabídne několik krásných výhledových míst. To nejkrásnější vás však čeká právě v místě vyhořelé Klínové boudy. Proč Klínové? Nepřipomíná vám slunečné údolí pod ní svým tvarem klín?

Základní údaje o výletu:

délka: 18,1 km

časová náročnost: 6,5 h

převýšení: 675 m

průběh trasy: Špindlerův Mlýn – Stoh – Klínovka – bouda Na Pláni – Špindlerův Mlýn

doprava a parkování: do Špindlerova Mlýna jezdí linkové autobusy i linky Krkonošských cyklobusů. Jedete-li autem, zaparkujte na parkovišti P2 Hromovka. V letní sezoně tu může být plno, pak využijte záchytného parkoviště P1 a linek městských autobusů, které vás na start výletu přiblíží.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/nutenogapo>

Špindlerův Mlýn, Svatý Petr

Útulna Atüln

Co na trase uvidíte

Svatý Petr

Vaše trasa začíná v údolí Svatého Petra, které je nyní vyhlášeným lyžařským areálem a černá sjezdovka dějištěm soutěží světového významu. Například v roce 2023 se zde konal Světový pohár žen v alpském lyžování. Jeho historie je ovšem spjata s těžbou rud, především stříbra, která přinášela majitelům panství značné výnosy. Dnes hornickou minulost osady připomíná kromě naučné Hornické stezky snad jen uzavřený vstup do štol Pavel.

Útulna Atüln

V roce 2018 zadala Správa KRNAP studentům **Fakulty architektury ČVUT** v Praze šest lokalit, pro které měli navrhnout funkční a inovativní útulny. O rok později již byly tyto stavby instalovány na svých místech. Ne všechny náročné horské podmínky dodnes přečkaly a plnily svou funkci dle očekávání. Útulna Atüln na Klínových Boudách však patří k těm povedeným. Lze ji jednoduše popsat jako útulné áčko, má tedy vazbu na archetyp původních přístřešků, které slouží turistům v národním parku již řadu let. Útulna stojí v místě vyhořelé Klínové boudy, u pramene na

špičce Klínového dolu, a nabízí překrásný výhled do sluncem zalitého údolí.

Útulny a přístřešky stojí v Krkonoších, aby nabídly útočiště každému, kdo se potřebuje schovat. Umožní bezpečně a v suchu si odpočinout v horské krajině, jejíž počasí je vrtkavé a zaskočit může nejdnoho z nás.

Nepleťme si je ale s gratis hotelem! Neslouží primárně k přenocování, to je totiž v Krkonošském národním parku možné pouze v případě nečekané akutní nouze. Proč? Bivakování je v chráněné oblasti nežádoucí ze dvou hlavních důvodů. Předně – večer před spaním i ráno po probuzení si každý z nás potřebuje odskočit. V lepším případě na malou. Útulny nejsou vybaveny toaletami

ani umyvadly pro vyplivnutí pasty. Všechny nežádoucí odpad včetně papírových (v horším případě vlhčených) ubrousků tak skončí v jejich okolí. Druhým závažným problémem je rušení nočního života na horách, který má svůj rytmus. Nikdo, ani krkonošská zvěř, nechce být rušen ve své ložnici.

Jediná podmínka využití útulen je tak vlastně ohleduplnost – k sobě navzájem i k okolní přírodě.

Bouda Na Pláni

Stojí zde skoro od nepaměti, snad již od roku 1530. Patřila rodině Rennerů až do skončení

Hravá naučná stezka Jelení

druhé světové války. Právě v té době se do historie zapsala nejvýrazněji. V odlehle boudě se scházeli vážení hosté z Německa, katolická šlechtická skupina, která nesouhlasila s nástupem nacismu. Naposledy se tu sešli v březnu roku 1944, kdy v čele s plukovníkem hrabětem von Stauffenberg naplánovali **atentát na Hitlera**. Ten plukovník uskutečnil 20. července, když pod mapový stůl v Hitlerově hlavním stanu v Rastenburgu položil aktovku s časovanou bombou. Hitler však atentát přežil a hrabě von Stauffenberg i další účastníci atentátu byli druhý den popraveni.

Hravá naučná stezka Jelení

Ačkoliv je hravá, není určena nutně jen dětem, pokud se taky rádi pobavíte. Třeba až budete hádat, jak popisují jelena myslivci. Myslivecká mluva totiž nezná slova jako oči, uši nebo nohy. Nebo až se dozvíte, co to znamená vláčet s sebou jelení problémy. Jelen je největší zvíře, které v krkonošských lesích žije, sotva se s ním však potkáte. Je to noční tvor a přes den se bude schovávat. Možná ho však uslyšíte. Obzvlášť v období říje vydává tak intenzivní zvuk, že si ho někteří návštěvníci hor již spletli s medvědem.

4 Údolím Bílého Labe a úbočím Kozích hřbetů

Celodenní trasa patří mezi to nejlepší, co mohou Krkonoše nabídnout – horskou vodu, úchvatné výhledy, populární místa i jednu z nejslavnějších horských bud. Proto doporučujeme naplánovat její zdolání na podzim nebo jaro. Obě roční období mají své – na jaře hučí krkonošské bystřiny nejhlasitěji a proudí nejdivočeji, to si užijete při stoupaní podél Bílého Labe. Na podzim se Luční hora barví do zlata a její smilkové louky tančí ve větru ladně a hebece. Zlatavé je i podzimní slunce a dodá horám teplé odstíny.

Základní údaje o výletu:

→ délka: 17,1 km

časová náročnost: 7 h

převýšení: 698 m

průběh trasy: Špindlerův Mlýn – údolí Bílého Labe – bouda U Bílého Labe – Luční bouda – Kozí hřbetý – Svatý Petr – Špindlerův Mlýn

doprava a parkování: Do Špindlerova Mlýna jezdí linkové autobusy i linky Krkonošských cyklobusů. Jedete-li autem, zaparkujte ideálně na parkovišti P3 Medvědí. V letní sezoně tu může být plno, pak využijte záchytného parkoviště P1 a linek městských autobusů, které vás na start výletu přiblíží.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/bazosupazu>

Co na trase uvidíte

Bílé Labe

Na konci 19. století zasáhla Krkonoše rozsáhlá povodeň. Aby se situace již neopakovala, byl tok Bílého Labe vyčištěn, prohlouben a přehrazen kamennými stavbami, přepážkami a prahy. Ty daly spolu s přírodními procesy v žulovém podloží vzniknout mnoha drobným peřejím, kaskádám a vodopádům a změnily tok říčky v malebnou podívanou. A proč Bílé? Pozorujte sametově hebkou vodu bystřiny, jak klouže přes oblázky, jak pění v peřejích i pod malými vodopády. Taky se vám zdá sněhově bílá?

Jedním z nejkrásnějších míst, které tok Bílého Labe vyčaroval, je **Plotnový vodopád**. Je 5 metrů vysoký a připomíná skluzavku, která ústí do tůňky lákající k osvěžení.

Bouda U Bílého Labe

Když se Bílé Labe z výše zmíněných důvodů proměnilo koncem 19. století v turistickou atrakci, začalo proti jeho proudu přicházet na konec údolí stále více návštěvníků. Tohoto potenciálu využil v roce 1913 Václav Hollman. Aby se před výstupem na hřebeny měli kolemjdoucí kde posilnit, založil v místě, kde se cesta zvedá k výstupu na Luční horu, jednoduchou boudu. Ač v jiné podobě, stejnému účelu slouží dodnes.

Luční bouda

Luční bouda je nejstarší boudou Krkonoš. Na Bílé louce pod dohledem Sněžky stojí už od druhé poloviny 16. století. V kronikách je vždy popisována také jako nejbohatší, největší a nejlavnější. Vděčí za to jistě i výhodné poloze u **Slezské cesty**, která byla už od 15. století významnou spojnici mezi vznikajícími osadami a středisky na obou stranách hor i využívanou obchodní cestou. Stejně tak je častým zastavením turistů mířících na Sněžku. Za doby rozkvětu, mezi válkami, tu chovali 30 ks dobytka, personál čítal přes 60 osob a denně se připravovalo až 800 teplých jídel.

Roku 1938 původní bouda lehla popelem. Říká se, že ji zapálili českoslovenští vojáci stahující se ze státních hranic. Obnova boudy však vzhledem k její strategické poloze začala okamžitě. Za války na ní pracovali angličtí, francouzští a ruští zajatci, byl tu zřízen zajatecký tábor. Roku 1941 byla přestavba dokončena a Luční bouda se stala chloubou německé říše. Po válce byla spravována různými organizacemi. V současné době je v rukách soukromých majitelů. Pro svou dlouhou historii a jedinečnou architekturu zasazenou do drsného horského prostředí je symbolem hřebenové části Krkonoš.

Stará Bucharova cesta

Červeně značená trasa vede od Luční boudy do Svatého Petra. Nese jméno někdejšího řídícího učitele z Dolních Štěpanic, jednoho ze zakladatelů české turistiky a lyžování v Krkonoších Jana Buchara. Byl jedním z prvních krkonošských lyžařů, spoluzaložil Svaz českých lyžařů a stal se jeho prvním předsedou. Organizoval horské túry i propagační přednášky, aby představil krásu hor a pozval k výletům širokou veřejnost. Podílel se také na značení cest. Není tedy divu, že se s jeho jménem v Krkonoších často potkáte. **Bucharova cesta** byla několikrát přeznačena. V současné době vede z Jilemnice přes Benecko a Horní Mísečky k prameni Labe. Proto se jeden z jejích dřívějších úseků, po kterém právě kráčíte, nazývá Stará Bucharova cesta.

Kozí hřbety

Z Krakonošovy vyhlídky a z rozcestí nad Kozími hřbety se vám naskytne jeden z nejúchvatnějších pohledů na Krkonoše. Tři kilometry dlouhý hřeben Kozích hřbetů přechází v Železný vrch, pod nímž se rozkládá Špindlerův Mlýn. Na druhé straně údolí uvidíte Medvědíň, Labský důl, Sněžné jámy, Dívčí i Mužské kameny. Kozí hřbety jsou obzvláště dechberoucí na podzim, kdy kamenná moře a kleč probarvuje nafialovělý vrš i modrý hořec. Kochat se budete po celou cestu jejich úbočím, dokud nesestoupíte na hranu lesa.

5 K Čertově strouze

Pojďte na procházku podél divoké horské vody! Labe, Bílé Labe a Čertova strouha vám budou průvodci. Pokocháte se mnoha drobnými vodopády, kaskádami, ze kterých voda padá do hebkých a hladkých tůní. Budete obdivovat sílu drobných říček, se kterou si vyryly své cesty do krajiny. Na jaře hučí řeky divoce, v létě tiše ševelí, na podzim se jejich koryta zbarví spadaným listím. Krásná podívaná je to vždy.

Základní údaje o výletu:

→ délka: 15,8 km

časová náročnost: 6 h

převýšení: 535 m

průběh trasy: Špindlerův Mlýn – Dívčí lávky – bouda U Bílého Labe – Čertova strouha – Dřevařská cesta – Špindlerův Mlýn

doprava a parkování: do Špindlerova Mlýna jezdí linkové autobusy i linky Krkonošských cyklobusů. Jedete-li autem, zaparkujte na parkovišti P2 Hromovka. V letní sezoně tu může být plno, pak využijte záchytného parkoviště P1 a linek městských autobusů, které vás na start výletu přiblíží.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/bebadudavu>

Co na trase uvidíte

Bílý most

Železobetonový bílý obloukový most s dřevěným zábradlím je bezesporu dominantou města. Technická památka, která roku 1911 nahradila původní dřevěný most přes Labe, dnes slouží pouze chodcům. Spojuje centrum města s malinkým parkem podél jeho toku, kde posedíte na lavičkách nebo v altánku ve stínu stromů.

Harrachova cesta

U Bílého mostu začíná také nejstarší krkonošská turistická trasa. Na počest hraběte Harracha, který její vybudování inicioval, nese jeho jméno. Spojuje Špindlerův Mlýn a Harrachov v celkové délce 19 km. Nejprve doprovází Labe téměř až k jeho prameni, poté klesá k Mumlavě a pokračuje po jejím boku. Vy půjdete po této trase jenom kousek, na rozcestí Pod Dívčí strání ji opustíte.

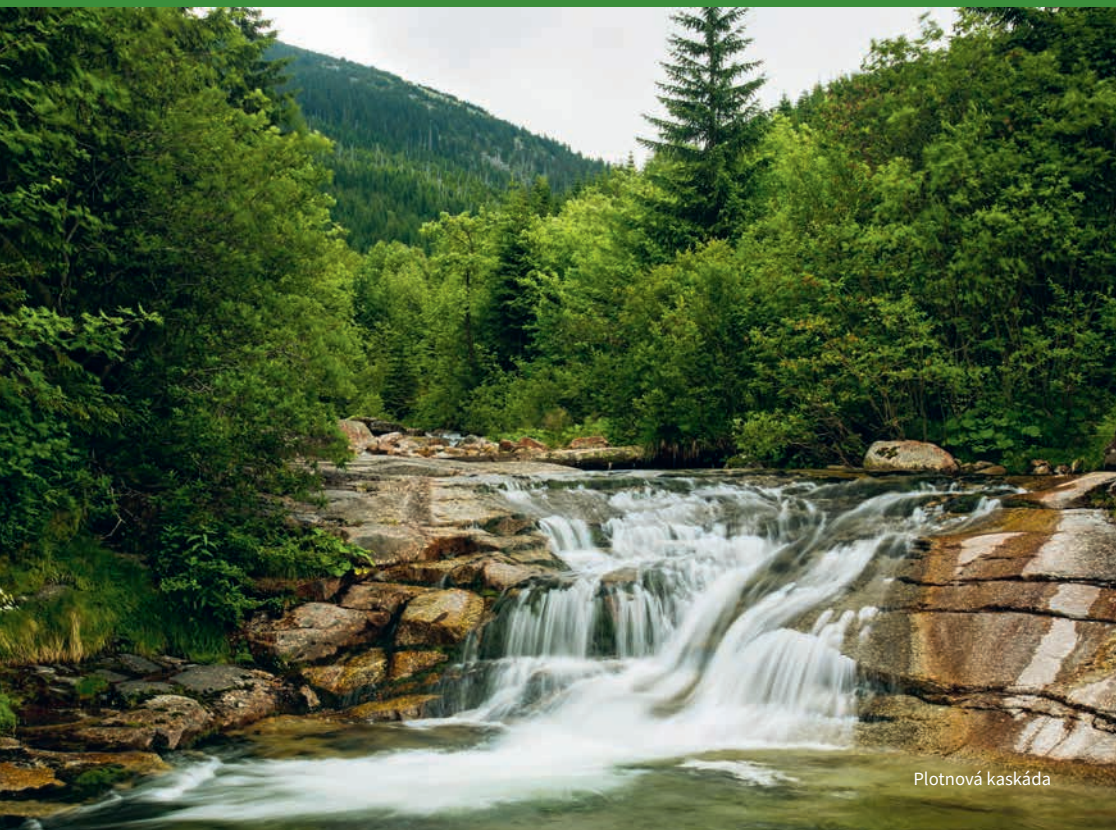
Medvědín

Středisko Špindlerův Mlýn je rozděleno na dvě části. Svatý Petr a lanovka na Pláš jsou na druhé straně údolí. Vy budete procházet kolem dolní stanice lanovky na Medvědín. Na jejím horním konci je hřiště s tím nejkrásnějším výhledem. Navíc je to odtud blízko na Zlaté návrší, k prameni Labe nebo Pančavskému vodopádu. Tyto cíle si ale ponechte na jindy a v letní sezoně se jim raději vyhněte.

Vodopády Bílého Labe

Na Bílém Labi objevíte nejvíce vodopádů a kaskád ze všech krkonošských toků. Všechny menší i větší nerovnosti čechrají

a pění horskou vodu doběla. Většina z těchto míst je navíc dobře dostupná z vaší trasy, nechte se tak nalákat k posezení na prostorných skalních plotnách ve společnosti divoké bystřiny. Nejprve uvidíte čtyři metry vysoký **Velký vodopád**. Je typický tím, že má slabší pravý proud, který při nižším průtoku zaniká. Naopak když proudí řekou vody více, oba proudy splývají v hučící celek. Když půjdete dál proti proudu, potkáte **Hučivou peřej a Velký skok**. Zaujme vás **Balvanová kaskáda** u dětského hřiště, pojmenovaná podle velkého kamene, který tu býval zaklíněn, než ho povodeň odnesla. Dlouhý vodopád je tvořen soustavou čtyř vodopádů, které dohromady dosahují délky 50 metrů. Pod boudou U Bílého Labe pak přehlídku vodopádů zakončí **Plotnový vodopád**.

Plotnová kaskáda

Kostel sv. Petra ve Špindlerově Mlýně

Naučná stezka Čertova strouha

Jen 300 metrů od boudy U Bílého Labe začíná **naučná stezka** Čertova strouha. Bílé Labe bylo na ochranu před povodněmi vyčištěno a přepaženo, potok Čertova strouha byl zahrnut do vyzděného koryta a mnohokrát přehrazen. Nejen že systém funguje dodnes, ale nabízí navíc krásnou podívanou – desítky drobných kaskád a vodopádů dodaly říčce na půvabu. Naučná stezka vás provede těmito krásnými místy a zároveň vysvětlí více o systému 43 příčných a 194 podélných hrází i o tom, proč na ně byla použita žula nebo jak brání nacučený les povodním.

Kostel sv. Petra

Klasicistní jednolodní kostel shlíží na Špindlerův Mlýn již od roku 1807. Dochoval se bez velkých úprav a zůstal mu tak duch jednoduchého horského kostelíku. Na jeho místě stál již o pár let dříve dřevěný kostelík, o jehož výstavbu se zasloužili tehdejší osadníci, kteří již nechtěli podnikat za každou bohoslužbou výpravu do augustiniánského kláštera ve Vrchlabí. K neaktivnějším z nich patřil **mlýnář Špindler**, u kterého horalové sepišovali žádosti o povolení stavby císaři. U podpisů stálo – sepsáno ve Špindlerově mlýně, což v německé verzi Spindlermühle působilo jako oficiální název obce. A tak se vrátilo povolení ke stavbě kostela ve městě Špindlerův Mlýn, které vlastně do té doby ještě neexistovalo. Horalové však byli rádi, že mohou stavět, a proto tento název bez výmluv přijali. Úřednická chyba tak dala jméno nejslavnějšímu krkonošskému středisku.

6 Za krkonošskými kameny

I tato trasa vede po vytyčených partiích hor. Ovšem jakmile odbočíte z červeně značené hřebenové cesty Česko-polského přátelství, užijete si klidné stezky i v hlavní sezoně. Určitě bude ale jistější ponechat si ji na sezonu vedlejší. Chcete-li si ulevit hned na začátku, můžete využít linkového autobusu a vyvézt se ze Špindlu na Špindlerovu boudu. Odtud pak vyrazíte za žulovými útvary, které k reliéfu krkonošských hřebenů zkrátka patří.

Základní údaje o výletu:

délka: 19 km

časová náročnost: 7 h

převýšení: 840 m

průběh trasy: Špindlerův Mlýn – Špindlerova bouda – Petrovka – Dívčí kameny – Mužské kameny – Martinovka – Ptačí kámen – Petrovka – Moravská bouda – Davidovy Boudy – Dívčí lávky – Špindlerův Mlýn

doprava a parkování: Do Špindlerova Mlýna jezdí linkové autobusy i linky Krkonošských cyklobusů. Jedete-li autem, zaparkujte ideálně na parkovišti P3 Medvědí. V letní sezoně tu může být plno, pak využijte záchytného parkoviště P1 a linek městských autobusů, které vás na start výletu přiblíží.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/legasogome>

Dívčí kameny

Co na trase uvidíte

Špindlerův Mlýn

O tomto krkonošském středisku jste určitě slyšeli. Ať už na něj máte názor jakýkoliv, z hlediska kvality služeb patří právem k české špičce. Vždyť místní skiareál uspěl již poněkolkáté v mezinárodní soutěži **World Ski Awards** jako nejlepší české lyžařské středisko. Špindlu se také nedá upřít kouzlo a glanc. Je to horské městečko na konci cesty, sevřené v objetí hor. Ale zároveň tepe společenským životem a zábavou. Dvě lanovky ukrátí stoupání do centrální části pohoří, stejně jako pravidelná autobusová linka na Špindlerovu boudu. Městem probíhá několik naučných

stezek vhodných i pro děti. A proudí tudy Labe, ještě jako malá říčka hopsá přes kameny, aby odvedlo horskou vodu do české krajiny i za její hranice.

Naučná stezka profesora Fanty

Profesor Josef Fanta je jedním z **největších evropských odborníků na ekologii lesa**. Stál u založení Krkonošského národního parku, je poslem obnovy krkonošských lesů a dlouhodobé péče o ně. Na panelech krátké naučné stezky se například dozvíte, co vedlo k tragédii krkonošských lesů, proč se obnovují jinak na české a polské straně hor nebo jak takovým neštěstím do budoucna předcházet.

Petrova bouda

Petrovka sehrála důležitou úlohu v **historii sáňkování a lyžování v Krkonoších. Na konci 19. století byla hlavním střediskem sáňkařů, kteří se nahoru nechali vyvézt na rohatých saních tažených koňmi a užívali si dlouhé sjezdy do Špindlerova Mlýna nebo do polského Jagniatkowa. V její blízkosti byly v roce 1880 zaznamenány také první pokusy o jízdu na lyžích, které sem z Jelení Hory přivezli dva mládenci.**

V **roce 2011** lehla Petrovka popelem. Nový komplex, který byl po vzoru původní boudy na jejím místě vybudován, slouží návštěv-

níkům od roku 2020. Každý kolemjdoucí může využít místní útulny, kde je vždy teplo, voní to čerstvým koláčem a k dispozici je tu káva a čaj. I toalety. To vše za dobrovolný příspěvek.

Dívčí kameny

Věžovité žulové skály, místy vysoké i osm metrů, vystupují z reliéfu hřebene tak výrazně, že je uvidíte zdaleka. Přímou od nich se vám naskytne krásný panoramatický rozhled. Přes Malý Šišák uvidíte Stříbrný hřbet i Sněžku, prohlédnete si Kozí hřbety v celé délce. Jméno prý kameny dostaly podle mladé pastýřky, která nedaleko nich kdysi zahynula.

Vysoké kolo a vysílač Sněžné jámy

Mužské kameny

Jsou mohutnější než Dívčí, jak se i vzhledem k jejich názvu hodí. Mužské kameny jsou 10 metrů vysokým a přes 50 metrů dlouhým skalním útvarem na vrcholu stejnojmenné hory. Obklopují je balvanová a suťová pole.

Martinova bouda

Tradiční horská bouda už od roku 1795 zdobí jihovýchodní svah Vysokého kola. Pojmenovaná je po svém zakladateli, Martinu Erlebachovi z Krausových Bud. Bouda naopak darovala jméno české tenistce

Martině Navrátilové, jejíž tatínek boudu spravoval, a tak tu strávila první týdny svého života. Romantické okolí boudy využili filmaři pro záběry do slavných snímků Jak vytrhnout velrybě stoličku nebo Sněženky a machři.

Ptačí kámen

Nebo také lidově Ptačínek je dalším skalním žulovým útvarem v Krkonoších. Najdete ho uprostřed lesa a otevrou se vám díky němu krásné pohledy na Labský důl i enklávu okolo Brádrlerových Bud. Máte-li možnost ubytovat se na hřebenech, tak právě z tohoto místa si vychutnáte dechberoucí západ slunce.

7 Ze Špindlerovy boudy za zvířátky

Na krkonošské vrcholky můžete bez obav vyrazit i s malými turisty. Jen je třeba vědět kam. Výlet ze Špindlerovy boudy si užije celá rodina, není moc do kopce, s lehkou úpravou trasy ho zvládnete i se sportovním kočárkem, a navíc na něm potkáte nejslavnější obyvatele krkonošských lesů, luk i oblohy. Výlet si můžete skvěle užít i v zimě, kdy to bude díky sáňkám ještě větší pohoda. Na ty nasednete u Moravské boudy a sesednete až po 3,5 km dlouhém sjezdu.

Základní údaje o výletu:

délka: 8,2 km

časová náročnost: 3 h

převýšení: 544 m směrem dolů

průběh trasy: Špindlerova bouda – Pod Petrovou boudou (s kočárkem pokračujte až k Petrovce) – Moravská bouda – Davidovy Boudy – Dívčí lávky – Špindlerův Mlýn

doprava a parkování: Od května do konce září můžete využít linku Krkonošských cyklobusů. Jede z Hradce Králové přes Vrchlabí až na Špindlerovu boudu. V červnu pouze o víkendech, o prázdninách ještě ve čtvrtek. V jiné dny a v jiném období využijte linku městského autobusu, která propojuje Špindlerův Mlýn a Špindlerovu boudu v pravidelných intervalech po celý den. K parkování využijte parkoviště P2 Hromovka nebo P3 Medvědín, i u něj je zastávka autobusu.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/bonopeketa>

Dřevěná socha jezevce

Enkláva Davidovy Boudy

Co na trase uvidíte

Špindlerova bouda

Špindlerova bouda pod Malým Šišákem stojí již od roku 1784. Dvakrát vyhořela, vždy však byla obnovena. Zajímavostí je, že za druhé světové války sloužila jako zajatecký tábor pro důstojníky z řad americké, britské a francouzské armády.

Cesta Česko-polského přátelství

Nejslavnější z krkonošských tras je ta hřebenová spojující východ pohoří s jeho západem a zrovna tak Česko s Polskem. Line se

kolem státní hranice, občas ji kopíruje, jindy protíná, chvíli půjdete Polskem, abyste se brzy zase vrátili do Čech. Turistická magistrála zdobí hřebeny krkonošských velikánů a provede vás světem, ve kterém vládne arkto-alpínská tundra, nejvýznamnější z fenoménů přírody Krkonoš. Trasa je červeně značená, celkem **měří 28 km** a vede od Pomezních Bud na východě po Tvarožník na západě. Vy po ní půjdete jen kousek, na rozcestí Pod Petrovou boudou ji opustíte.

Až děti povyrostou, vraťte se a vychutnejte si krásná místa i nekonečné výhledy. Hodí se také vědět, že ač tato cesta vede i Polskem, platí na ní výjimka a nemusíte za vstup na ni platit poplatek. Ten se totiž v polské části parku, na rozdíl od té české, standardně vybírá.

Naučná stezka Krkonošská zvířátka

Hravá trasa, na které nebudete „jen“ číst tabule, ale především se dívat kolem sebe. Zvířátka tu totiž nejsou pouze na obrázcích. Sedí v trávě, krčí se za stromem, schovávají v korunách. Prozkoumejte dřevěné sochy a seznamte se s tetřívkem, strakou, kunou nebo jelenem. Na cedulích si pak přečtete zajímavosti, které si děti dobře zapamatují.

Nezapomeňte si společně připomenout, že právě zvířátka, která tu obdivujete, jsou v Krkonoších doma. Měli bychom se tedy na krkonošských stezkách chovat stejně ohleduplně jako na návštěvě v cizím obýváku. Všechna pravidla chování v národním parku najdete v zadní části této brožury.

Adventure park

Pokud parkujete u Hromovky, budete se zpět vracet kolem zábavního parku s obří houpačkou a dalšími atrakcemi. Pokud si chcete po výletě trochu odpočinout u kávy a děti naopak ještě chvíli utahat, toto je to pravé místo. Vypustte je do dílničky, na aquazorbing, bungee trampolínu nebo lezeckou stěnu. Vše pod dohledem instruktorů, za který si ovšem zaplatíte.

Mlynářova naučná stezka

Mlynář Špindler dal jméno městu, kterým putujete. Jako jeho patron je také průvodcem po třech naučných okruzích, které vás se Špindlem seznámí. Jsou různě náročné a dlouhé, vedou centrem i okolím. Trasy jsou

Naučná stezka Krkonošská zvířátka

Podmáčená místa návštěvníci pohodlně přejdou po dřevěném povalu

značené dřevěnými cedulkami a šípkami. Až se na ně budete chtít vydat, stavte se nejprve v městském informačním centru, kde dostanete mapku všech okruhů i mnoho dalších užitečných rad.

Muzeum kostek

Milovníci stavebnice Lego určitě nemohou minout Museum of Bricks. V republice je

jich celkem pět a dohromady tvoří **největší soukromou sbírku** kostiček Lego na světě. Je dokonce zapsaná v Guinnessově knize rekordů. V muzeu ve Špindlerově Mlýně máte možnost si prohlédnout více než 1 000 originálních Lego modelů. Uvidíte z kostiček vybudované centrum města, Bílý most nebo lyžařský areál Svatý Petr. Děti si mohou samy něco postavit v dětském koutku.

8 Na Śnieżne Stawki

Hluboké ledovcové kary Sněžných jam patří k nejznámějším dominantám Krkonoš. Málokdo z nás ovšem sestoupil na jejich dno, k ledovcovým jezírkům na polské straně hor. Zveme vás na náročný, celodenní výlet, který vás k nim dovede. Budou se na něm střídat dlouhá stoupání i prudké sestupy. Projdete královstvím tundry a poznáte její nejdrsnější podoby i vlídnější tvář. Výlet si dobře naplánujte, vybavte se vším potřebným a vyrazte brzy ráno. Nezapomeňte, že jeho část vede polskou částí národního parku, budete tedy potřebovat zakoupit povolení ke vstupu a také se seznámit s jeho odlišnými pravidly.

Základní údaje o výletu:

délka: 28,2 km

časová náročnost: 10 h

převýšení: 1 021 m

průběh trasy: Špindlerův Mlýn – Labský důl – Labská bouda – pramen Labe – Svinské kameny – Mokré Rozdrože – Śnieżne Stawki – Rozdroże pod Wielkim Szybszakiem – Velký Šišák – Mužské kameny – Dívčí kameny – Petrovka – Špindlerova bouda

doprava a parkování: do Špindlerova Mlýna jezdí linkové autobusy i linky Krkonošských cyklobusů. Jedete-li autem, zaparkujte na parkovišti P3 Medvědí. V letní sezoně tu může být plno, pak využijte záchytného parkoviště P1 a linek městských autobusů, které vás na start výletu přiblíží. Trasu výletu si můžete o téměř 5 kilometrů zkrátit, pokud pro návrat do Špindlu využijete linku městského autobusu ze Špindlerovy boudy.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/guduzufuce>

Suchopýr úzkolistý
pod Labskou boudou

Co na trase uvidíte

Labský důl

Osm kilometrů dlouhé ledovcové údolí vyřízlo do svahů tvar podkovy. Je divoké, stejně jako řeka Labe, jejíž tok kopíruje. Po ledovci tu zůstaly rozsáhlé morénové valy. Závěrečnou část údolí tvoří Labské jámy, které jsou téměř kolmé a hluboké až dvě stě metrů. Monumentálnost Krkonoš tu pocítíte se stejnou intenzitou jako u Sněžných jam. V Labském dole, na Strmé stráni, byla také před více než 120 lety založena první přírodní rezervace v Krkonoších, která započala snahu o ochranu krkonošské přírody.

O významné lokality a jejich unikátnostech vám podrobně povypráví **naučná stezka Labský důl**, která vás doprovodí až k Labské boudě.

Labský vodopád a Labská bouda

Labská bouda je z krkonošských bud tou nejdiskutovanější. Její historie se píše již téměř dvě století, ač v průběhu času značně měnila svou podobu. Původní chatrč z kamene a proutí se na konci 19. století proměnila v ikonickou dřevěnou stavbu. Když vyhořela do základů, vyrostla ta současná, betonová. Ostrá jako hrana Labských jam,

drsná jako jejich temná hloubka. Do krajiny dokonale zasazená a s horami srostlá, zvlášť hledíte-li na ni z okolních cest.

Labský vodopád je zvláštní tím, že je tak blízko pramene řeky. Vždyť Labe zahajuje svou pouť jen kilometr od něj. Padá do Labské rokle z výšky 45 metrů.

Pramen Labe

Symbolický pramen českého veletoku má podobu kamenné studánky. Byl vybudován pro turistické účely a dává vám možnost

uctít počátek řeky, která zde zahajuje svou dlouhou pouť až za hranice naší země. Od roku 1968 toto místo zdobí stěna vyobrazující barevné znaky 26 významných měst, jimiž Labe protéká, než se vlije do Severního moře. Skutečné prameniště se nachází zhruba o 300 metrů dál na západ na Labské louce, kam je přístup z důvodu ochrany přírody zakázán.

Śnieżne Stawki

Śnieżne Stawki je soustava celkem osmi malých ledovcových jezírek na dně Sněžných

Śnieżne Stawki na dně Sněžných jam

jam. Uvidíte ovšem hlavně dvě největší, a to Północny a Południowy Śnieżny Stawek. Zbývajících šest postupně vysychá. Jezírka napájí tající sněh a dešťové srážky, nemají odtok ani přítok. Hluboké jsou nanejvýš 1,5 metru.

Právě odtud se vám naskytne jedinečný pohled směrem vzhůru. Z průzračně čisté a jiskřivé vody jezírek vystupuje temná a vysoká kamenitá stěna Sněžných jam. Odráží se v jejich hladině, stejně jako zelená kleč, která stěně dodává život. Živá jsou ale i jezírka. V jejich okolí přebývá čolek horský.

Vysoké kolo

Nejvyšší hora západních Krkonoš a čtvrtá nejvyšší vůbec, to je Vysoké kolo, pod kterým se vrátíte zpět do Čech. Je charakteristické velkými suťovými poli a kamennými moři, takže vlastně vypadá jako hromada kamení. Je názornou ukázkou lišejníkové tundry. Výstup na jeho vrchol k polorozpadlé kamenné mohyle není povolen, nevede tudy žádná značená cesta. Nenechte se zmást vyšlapanými cestičkami. I hromada kamení má svou historii a vývoj, který by lidská bota neměla narušovat.

9 Do Labského dolu

trasa vede celou dobu po zpevněném povrchu, a tak vás pohodlně provede částí Labského dolu. Zvládnete ji s kočárky, vozíky nebo odrážedly. Průvodcem vám bude řeka Labe, přes kterou přejdete po mostě z parkoviště a poté budete putovat proti jejímu proudu. Začátek Labského dolu je mírný a velkého stoupání se bát nemusíte. I tak ho uvidíte v jeho drsné kráse a divokosti.

Základní údaje o výletu:

délka: 9 km

časová náročnost: 3 h

převýšení: 147 m

průběh trasy: Špindlerův Mlýn – Pod Dívčí strání – Labský důl a zpět

doprava a parkování: zaparkujte na parkovišti P3 Medvědí. V letní sezoně tu může být plno, pak využijte záchytného parkoviště P1 a linek městských autobusů, které vás na start výletu přiblíží (nejdou ovšem bezbariérové, kočárky ale svezou).

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/palozosode>

Co na trase uvidíte

Naučná stezka Labský důl

O Labském dole je mnoho co říci. Určitě se proto zastavujte u panelů naučné stezky, která vás tímto jedinečným územím plným přírodních divů a krás provede. Zjistíte, jaký je rozdíl mezi murénou a morénou, a že ty v Labském dole jsou až 20 metrů vysoké. Narazíte na stopy po lavině z roku 1956, která je označovaná za vůbec nejmohutnější v novodobé historii Krkonoš. Labský důl je jedním z nejfrekventovanějších lavinových území v republice a lavinové nebezpečí je také důvodem, proč si dosud uchoval svou divokost – i naši předkové se mu raději vyhýbali a o jeho osídlení se nesnažili.

K velkým přírodním zajímavostem a nejvýznamnějším krkonošským lokalitám patří **Schustlerova zahrádka** nad Labským dolem. Nachází se v Pančavské jámě, kousek od Ambrožovy vyhlídky. Právě tady začaly roku 1923 první oficiální snahy o založení Krkonošského

národního parku. Stál za nimi botanik František Schustler a území, které k ochraně navrhoval, tak nese jeho jméno. Na Schustlerově zahrádce roste 165 druhů rostlin a je proto botanicky nejpestřejším místem Krkonoš. K nejvýznamnějším obyvatelům zahrádky patří endemický jeřáb sudetský.

Stezka vede až k Labské boudě, vy ovšem projdete jen její část. V druhé polovině se zpevněná cesta mění na kamenitou a stoupá prudce k vrcholu Labských jam. Neuvidíte tedy tu divočejší část údolí, která stoupá až do míst, kde Labe překonává hranu Labské rokle a padá do ní v podobě Labského vodopádu. Pokud se někdy vypravíte i tam, pokračujte od Labské boudy k Pančavskému vodopádu a z vyhlídky shlédněte do údolí na **meandry Labe**. Pak už budete moci říci, že jste viděli to nejceněnější, co truhlice pokladů s názvem Labský důl ukrývá.

Úvodní část Labského dolu, po které budete putovat, se také nazývá trasou **Bud' fit**. Je využívána i v zimě, kdy jsou zde upravovány běžecké stopy.

Malý Labský vodopád

Pět metrů vysoký vodopád dobře uvidíte i z cesty. Má dvě ramena, při nižším průtoku teče téměř všechna voda tím pravým. Když

naopak voda teče divoce, slévají se obě ramena v krásnou podívanou. V jeho blízkosti se nacházejí další menší vodopády – Dvorský, Medvědínský a Pudlavský. Společně tvoří **Labské kaskády**.

Malý Labský vodopád

Cesta Bud fit Labským dolem

TIP: Bezbariérové Krkonoše

Ať už vám putování po horách komplikuje kočárek, vozík nebo hole, nemusíte se vzdávat objevování krásných míst. Právě pro vás jsme v Krkonoších společně s organizací No Limits vyznačili 10 nejlepších bezbariérových tras, které vedou údolími i po hřebenech; stoupání se sice nevyhnou, ale jejich

povrch je vždy dobře sjízdňý. Na trasách jsme také vytipovali bezbariérové možnosti občerstvení či odpočinku. Všechny trasy prošli lidé na mechanických nebo elektrických vozíčkách, jsou tedy ověřené. Přesto – vedou v Krkonoších, v horách, kde se terénním nerovností nevyhneme ani na asfaltu. Komplikací mohou být i odvodňovací svodnice. Lidé s hendikepem budou potřebovat občas pomoci.

10 Na Kotelní jámy

Pojďte na výlet do míst, kde Krakonoš schovává větrné koně, sněhové vločky i neprostupnou mlhu. Alespoň takto to bylo v Krkonošských pohádkách. Hluboké Kotelní jámy jsou k tomu skutečně jako stvořené. Výlet si naplánujte nejlépe na podzim, kdy jejich úbočí zezlátnou a bukové listí i borůvky zčervenalé. A až dojdete na Dvoračky, nenarazíte na obvyklý letní průvod turistů, ale půjdete poklidně až k Harrachovým kamenům za nádherným výhledem.

Základní údaje o výletu:

délka: 13,7 km

časová náročnost: 5 h

převýšení: 508 m

průběh trasy: Medvědín – Horní Mísečky – Dvoračky – Harrachovy kameny – Zlaté návrší – Šmídova vyhlídka – Medvědín

doprava a parkování: do Špindlerova Mlýna jezdí linkové autobusy i linky Krkonošských cyklobusů. Jedete-li autem, zaparkujte na parkovišti P3 Medvědín. V letní sezoně tu může být plno, pak využijte záchytného parkoviště P1 a linek městských autobusů, které vás na start výletu přiblíží. Na Medvědín vyjeďte sedačkovou lanovkou.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/jupureputo>

Kotel od Vrbatovy boudy

Co na trase uvidíte

Horní Mísečky

Z Medvědína sestoupáte na Horní Mísečky, které jsou nejvýše položenou horskou osadou Krkonoš. Pravděpodobně nejslavnější z místních bud je Jilemnická, kolem které půjdete. Před 2. světovou válkou byla největším ubytovacím zařízením v západních Krkonoších, tehdy ještě pod názvem Mísečná. Roku 1940 ovšem vyhořela, nepodařilo se z ní zachránit vůbec nic. Obnovená bouda dostala současné jméno a funguje dodnes.

Horní Mísečky prosluly v rámci celé republiky také závodními běžkařskými trasami, které splňují parametry Světového poháru.

Kotelní jámy

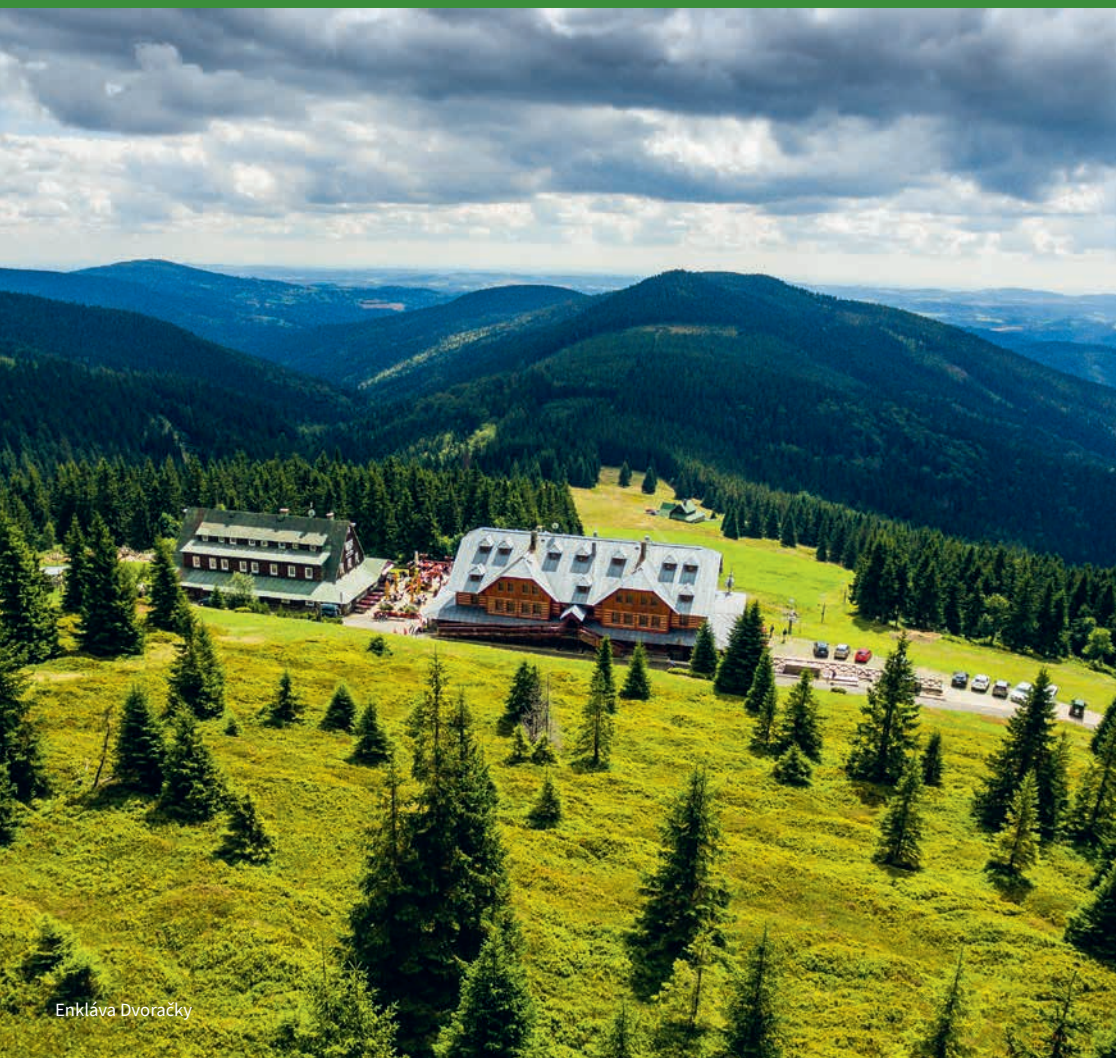
Na jižních svazích hory Kotel vymodeloval ledovec dva hluboké kary – Malou a Velkou Kotelní jámu. Projdete k nim hustými bukovými smrčínami, které vystřídá křivoles na úbočích jam. Pojem křivoles je stejně bizarní jako jev, který pojmenovává. Jedná se o změřt polehlých stromů a keřů na lavinových svazích. Rostou tak, aby odolaly náročným zimním podmínkám, tedy směrem dolů z kopce, aby je lavina nesmetla s sebou. U prameniště Kotelského potoka si odpočnete na lavičkách a osvěžte se vodou ze studánky. Víte, proč je třístupňová? Nejčistší vodu z horní části pije člověk, z korytka zvěř a tam, kde voda přepadává, se osvěžují ptáci.

Dvoračky

Nejslavnější boudy západních Krkonoš kdysi patřily k panskému dvoru, odtud tedy jejich název. Mají bohatou historii, která započala koncem 17. století. Tehdy tu však stávaly spíše salaše než boudy. Kolem Dvoraček stoupá také jedna z nejstarších stezek – Česká, po které se choďovalo již v 10. století k Labské louce a dále do Slezska. Stejně tak po ní putoval i průvod královéhradeckého biskupa, který

se roku 1684 vydal **vysvětit pramen Labe**. Říká se, že právě na Dvoračkách padl únavou jeden z velbloudů, který nesl jeho rekvizity.

Dvoračky jsou také spojeny s rodem Harrachů, který se významně zasloužil o jejich existenci. Konávaly se tu sjezdy na rohačkách i lyžařské závody. A vyráběly vyhlášené sýry, jako například bylinkový hořčák z kozího tvarohu. V současné době je bouda Dvoračky renovována kvůli poškození statiky dřevomorkou. Nové stavbě je však zachován původní duch.

Harrachovy kameny

Harrachovy kameny

Harrachovy kameny je název desátého nejvyššího vrcholu Krkonoš. Ale také výrazných žulových bloků, které ho zdobí. Budete chvíli možná váhat, zda jsou skutečně přírodním útvarem. Kvádry vypadají, jako by je někdo naskládal jeden na druhý. Vysoké jsou asi pět metrů. Toto místo nabízí dokonalý kruhový výhled, shlédnete do Kotelních jam, kterými jste procházeli, a dohlédnete až na Sněžku. Pokud se vám někdy podaří stát tu při západu slunce, užasnete.

Mohyla Hanče a Vrbaty

Kamenný památník připomíná tragickou událost roku 1913. Ale také příběh o přátelství a síle vůle, kterou zdolala až smrt. 24. března odstartoval běžkařský závod na 50 km. Závodníci podcenili počasí, jarní slunce je přesvědčilo, aby kabáty nechali na Labské boudě a vyrazili jen v lehkých košilích. Když se po prvním kole náhle

změnily podmínky a vypukla sněhová vánice, všichni závodníci, až na jednoho, závod postupně vzdali a vrátili se do bezpečí. Bohumil Hanč zůstal na trati sám a bez teplého oblečení mu rychle docházely poslední zbytky sil. Václav Vrbata se závodu neúčastnil, přišel pouze podpořit své přátele na trati. Svého kamaráda vyhledal a dal mu kabát, ačkoliv věděl, že tím nasazuje vlastní život. Závodník Rath se také vydal svému soupeřníkovi na pomoc a zasloužil se o to, že jej zachránci našli promrzlého v místě, kde je dnes jeho pomník (na červeně značené cestě od Zlatého návrší k Pančavskému vodopádu). Donesli ho ještě do tepla Labské boudy, život už mu však nezachránili. Václav Vrbata umrl v místě, na kterém teď stojíte.

Od legendárního závodu uplynulo více než 100 let, ale jeho příběh má stále stejnou sílu. Je dobré si jej připomínat i proto, že se sice mnohé změnilo, ovšem horské počasí je stále stejně zrádné a nepředvídatelné. Nepodceňujte jej v létě ani v zimě.

11 Z Martinic do Horní Branné a vlakem zpět

Většina dětí jezdí vláčkem ráda. Dnes si ale svezení budete muset zasloužit společným výletem pod horami. Protože je pod horami, nejsou na něm žádné velké kopce. Ale krásná místa ano. Poznáte jak technické a architektonické památky, tak příjemná přírodní zákoutí. Půjdete lesem, ve stínu, po zpevněných cestách (krom trasy naučné stezky U mlejna) a zvládnete to i s kočárkem nebo odrážedlem.

Základní údaje o výletu:

→ délka: 9,6 km

🕒 časová náročnost: 3 h

⬆️ převýšení: 103 m

🔄 **průběh trasy:** Železniční stanice Martinice v Krkonoších – naučná stezka U mlejna – zámek Horní Branná – železniční zastávka Horní Branná

🚗 **doprava a parkování:** výlet začíná na železniční stanici v Martinicích, kam se dostanete vlaky od Vrchlabí, Rokytnice nad Jizerou, Trutnova a Staré Paky. Jedete-li autem, můžete ho zaparkovat před nádražní budovou.

📍 **trasa v mapě:** <https://mapy.cz/s/matanugaja>

V okolí Horní Branné

Pojizerský Pacifik

Co na trase uvidíte

Železniční stanice Martinice

Příběh vašeho výletu začněte psát na jedinečné železniční stanici. A čím je výjimečná? Na první pohled je krásná. Navíc je také nejvýše položenou stanicí lokální trati Martinice v Krkonoších – Rokytnice nad Jizerou (trati se také přezdívá Pojizerský Pacifik). Ale tím, co ji odlišuje od jiných nádražních budov a areálů v republice, jsou lidé, kteří o ni pečují. Nádražní budova z roku 1871 není prázdnou schránkou plnou počítačů a automaticky řízených strojů, nýbrž živoucím dědictvím. Díky prohlášení stanice **kulturní památkou** se dochovalo zabezpečovací zařízení z poloviny 20. století – mechanicky ovlá-

daná návěstidla a výhybky. Provoz tu tedy i nadále řídí výpravčí a signalisté. Podobně zachovalý a hlavně funkční areál železniční stanice, včetně původního reliéfu kolejíště, byste v naší republice hledali marně.

O víkendech od května do října je v budově otevřeno malé **Železniční muzeum**, kde se o nádraží i trati dozvíte mnohem více. Pokud jste tu mimo tyto dny, můžete si mnohé přečíst na naučné stezce Nádraží Martinice. Vede kolem areálu, není nikterak dlouhá, ale informacemi je nabitá. Během letních prázdnin se pak po lokálce prohání parní mašina s historickými vozy nebo motorový Hurvínek. Budete-li mít štěstí na jeden z **Krkonošských železničních víkendů**, určitě neváhejte zavítat na peron plný zábavy a vyrazit historickým vlakem na zase trochu jiný výlet.

Naučná stezka U mlejna

Lesnická naučná stezka vypráví o tom, jakou péči vyžaduje český les. Ale také o martinických rybnících, kterých během procházky objevíte hned několik. Na vaší trase je to sice trochu zacházka, ale stojí za to. Vede lesem, kde rostou borůvky i houby, nad rybníčky se vznášejí vážky a na lavičkách se příjemně svačí za písňe lesa.

Naučná stezka Poznej Horní Brannou

Stezka vás dovede do centra obce Horní Branná. Zastavení na vaší trase je jen pár, ale třeba pomohou s motivací pro poslední kilometry. Poznáte díky nim obyvatele korun krkonošských stromů i rybníků podobných těm, kolem kterých jste před chvílí procházeli.

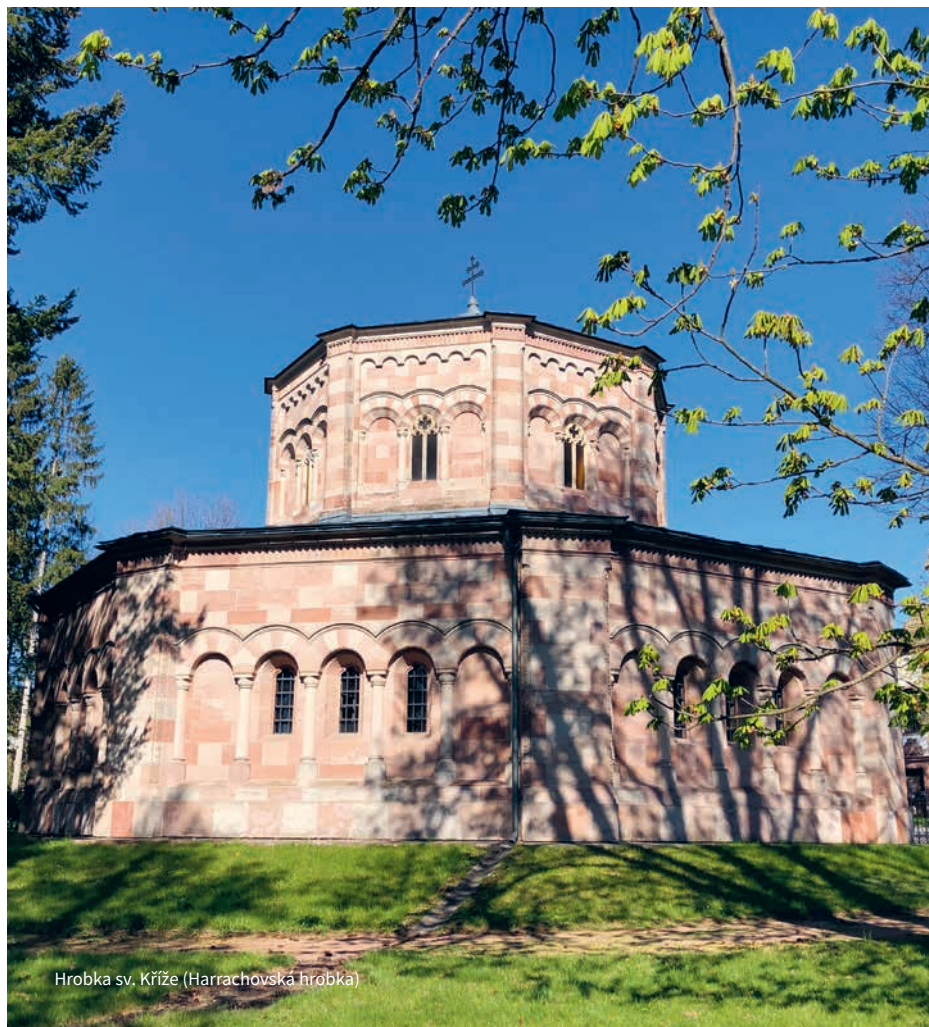
Zámek Horní Branná

V srdci obce stojí nenápadný renesanční zámek. Sotva byste odhadli, že býval honosným sídlem o dvou patrech. Za třicetileté války byl ovšem zpustošen a vypálené vrchní dřevěné patro již nebylo obnoveno. Dnes je zámek majetkem obce, jeho prostory slouží k reprezentačním účelům. Návštěvníkům je ovšem přístupné přízemí, kde je k prohlídce připravena **expoze Život pod horami**. Její název je více než výmluvný. Kromě významných držitelů panství či původních řemesel a způsobu obživy místních připomene také historii lyžování. Právě v Horní Branné (a také v Dolních Štěpanicích) byly podle vzoru z Rakouska vyrobeny první české lyže.

Expozice je přístupná pouze po předchozí domluvě, a to od května do října. Rezervaci je třeba provést na tel. 734 722 632.

Zámek v Horní Branné

Hrobka sv. Kříže (Harrachovská hrobka)

Hrobka svatého Kříže a harrachovský špitál

Rod Harrachů se do krkonošské a podkrkonošské historie zapsal mnoha nesmazatelnými stopami a během vašeho putování po regionu se s jeho jménem budete často setkávat. Nejinak je tomu i dnes. Jako místo

svého odpočinku si příslušníci rodu vybrali Horní Brannou. Vzácná a po architektonické stránce neotřelá stavba hrobky svatého Kříže uchovává jejich ostatky dodnes. Na protější straně silnice pak vidíte budovu harrachovského špitálu. Ten nechal hrabě Alois vybudovat pro své služebné, aby měli kde důstojně strávit stáří. Podobnému účelu slouží i nyní – jako dům s pečovatelskou službou.

Pravidla chování v KRNAP

Připomeňme si pár základních pravidel, která je třeba dodržovat, abychom uchovali poklady krkonošské přírody. Nejsou složitá a nebudou vás nikterak obtěžovat při vašem dobrodružství.

- **Základní pravidlo zní – zůstaňte na cestě!** I když se zdá, že okolo cest roste jen obyčejná tráva, ty opravdové skvosty mohou být našim očím skryty, ale jsou tam. Toto pravidlo platí v klidových územích, která tvoří jen 22 % rozlohy parku, ale uchovávají to nejvzácnější.
- **Dopřejte klid krkonošské zvěři.** I když se chováme tiše, ví o nás. Potřebuje hnízdit, tokat, lovit i odpočívat.
- **Netrhejte planě rostoucí květiny.** S výjimkou invazivních druhů, které uzurpují místo těm původním. Například lupinu si klidně do vázy utrhněte, prokážete tím krkonošským loukám službu.
- **Nevstupujte na neposečené louky.** Neposečené jsou totiž záměrně. Rostliny potřebují semenit a být opylovány. Nekažme jim to.

- **Neničte les.** Nevstupujte ani na ničem nevjíždějte na zalesněné plochy.
- **Chraňte prameniště a vodní toky.** Voda, která v Krkonoších pramení, osvěží mnoho poutníků. Třeba i vás a vaše děti. Neznečišťujte proto prameniště ani vodní toky.
- **V lese ani nikde jinde v Krkonoších nekempujte a nerozdělávejte oheň.** Jedna jiskřička stačí k velkému neštěstí.
- **Co si do přírody přinesete, to si zase odneste.** Nezanedbávejte stopy. Koše v horách nehledejte. Když se svačina vešla do batůžku celá, vejde se tam i obal nebo slupka. Potřebujete si odskočit a na budou je to daleko? S tím si příroda poradí, pokud v ní kromě biologické stopy nezanedbáte i ubrousek.
- **Na kole jezděte pouze za denního světla a pouze po vyznačených trasách.** Na lyžích pouze po sjezdovkách a vyznačených skialpových trasách.
- **Drony nechte doma a pyrotechniku zrovna tak.** Ani lampiony štěstí tu nevy pouštějte.

Vybavení na túru

Nezapomínejme, že Krkonoše jsou jediné české hory s vysokohorským rázem a na jejich vrcholcích vládne nehostinná arkticko-alpínská tundra. Občas tu bývá tak větrno, že ani dobrá větrovka nemá šanci, a rychlé proudění vzduchu mění počasí mnohdy jinak, než meteorologické radary předpovídaly. Každý výškový metr je znát, co se týče teploty skutečné i pocitové. V nevlídných horských podmínkách vám rychle dojdou síly a váš příběh se tak snadno může stát další historkou do sbírky Horské služby. Jak dopadne, je i na vás. Důkladná příprava a výbava vás neochrání před nebezpečnými situacemi. Ale může vašemu příběhu dopsat šťastný konec.

Před výletem proto sledujte počasí, ideálně zhlédněte webkamery na horských hřebenech. Zjistěte si maximum informací o trase – o její náročnosti, možnostech úkrytu i občerstvení, o omezeních a uzavírkách. Ty najdete na veřejném mapovém portálu Správy KRMAP – <https://ags.krnap.cz/mapy/prohlizecka/>.

Co nesmí chybět v batohu, pokud vyrážíte na túru do hor:

- Nabitý mobilní telefon s aplikacemi Mapy.cz a Záchranka
- Lehká bunda, která neprofoukne
- Nákrčník a čelenka nebo čepice proti větru
- Slabší rukavice (v chladnějším období)
- Lékárnička
- Opalovací krém a sluneční brýle
- Náhradní oblečení (především funkční triko a ponožky)
- Jídlo a dostatek pití

Vše o tom, jak se pohybovat na horách bezpečně, najdete podrobně zpracované zde: <https://www.krkonoše.eu/bezpecne-po-horach>

Setkání s vlkem

Je to již více než sto let, kdy byl vlk na našem území zcela vyhuben. Nyní si k nám postupně opět hledá cestu. Návrat vlků pozorujeme s respektem a často s obavami. Jsou na místě? A co dělat, pokud se s vlkem na svých cestách po Krkonoších setkáte?

Vlk je před člověkem plachý

Vlk je divoká šelma a strach z napadení je tak pro člověka přirozený. Riziko, že k útoku dojde, je ovšem skutečně extrémně nízké. Od roku 1974 není v Evropě prokázán případ, že by zdravý vlk zabil člověka. K napadením došlo velmi vzácně a pouze od jedinců nakažených vzteklinou.

To proto, že vlk je před člověkem plachý. Straní se značených cest a na nich ho tedy pravděpodobně nepotkáte. Stát se to může v lese mimo značené cesty. Ani tehdy není panika na místě. Stačí dát vlkovi čas a prostor k ústupu. Mladí jedinci mohou být zvědaví. Zaplašíte je silným hlasem nebo hlukem. Rizikovým faktorem může být přítomnost vašeho psa. Mějte ho tedy pro jistotu na vodítku. Vlk by ho mohl v lese vnímat jako konkurenci a případný střet by pro pejska nejspíše nedopadl dobře.

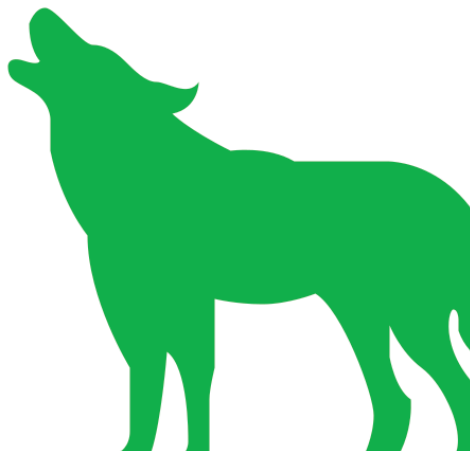
Jak tedy správně postupovat při setkání s vlkem?

- Nepřibližujte se, vlka nepronásledujte.
- Vlka nikdy nelákejte na potravu a nekrmte.
- Pokud se nevzdaluje, snažte se o klidný ústup.
- Couvejte, neobracejte se k němu zády, neutíkejte.
- Pokud se k vám vlk přibližuje, pokračujte v ústupu, dělejte hluk (zpívejte, tleskejte, křičte).

Info

Každé setkání s vlkem je skvělé nahlásit Správě KRMAP, a to na mail kmikslova@krnap.cz nebo tel.: 731 533 895. Důležité informace jsou čas a místo setkání, případně i fotografie či video.

Zdroj a další informace:
<https://www.navratvlku.cz/>

Bezbariérové Krkonoše

Houpačky z hor

Krkonošské cyklobusy

Mapový portál KRNP -
uzavírky

Pohádkové Krkonoše

Pojizerský Pacifik

Pravidla chování

Krkonošské výlety – střed

Vydala Správa Krkonošského národního parku v roce 2025

Text: © Alena Cejnarová

Fotografie: © Kamila Antošová, Radek Drahný, Pavel Musil,
Valerián Spusta, archiv DMO Krkonoše

© 2025, Správa Krkonošského národního parku,
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

ISBN: 978-80-7535-200-2

CEJNAROVÁ, Alena. *Krkonošské výlety - střed*.
Vrchlabí: Správa KRNP, 2025. ISBN 978-80-7535-200-2.

NEPRODEJNÉ.

112

SOS

150

HASIČI

155

LÉKAŘ

158

POLICIE

602 448 338 nebo 1210

(+48) 985 nebo 601 100 300

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)